

Tisková zpráva

Medaile pro chemika prof. Miloše Vlastislava Novotného

Na návrh Vědecké rady AV ČR udělil předseda Akademie věd AV ČR prof. Jiří Drahoš čestnou oborovou medaili Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách prof. Miloši Vlastislavu Novotnému, jednomu z nejcitovanějších chemiků světa. Během své kariéry se prof. Novotný postupně věnoval biochemii, kapilární plynové chromatografii a kombinaci hmotnostní spektrometrie s plynovou chromatografií. Na slavnostním ceremoniálu ve čtvrtek 17. září v sídle AV ČR v Praze předal ocenění místopředseda Akademické rady AV ČR prof. Vladimír Mareček. „Vždy mě zajímaly problémy a jejich řešení,“ uvedl prof. Novotný a dodal, že si cení spolupráce s českými vědci. S mnohými spolupracuje dodnes, ač od roku 1968 žije v zahraničí.

Prof. RNDr. Miloš Vlastislav Novotný, DrSc., dr. h. c. mult., je absolventem Přírodovědecké fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně (dnes Masarykova univerzita). V roce 1965 nastoupil na studijní pobyt do Ústavu instrumentální analytické chemie ČSAV (dále ÚIACH) v Brně. Zde se začal věnovat kapilární plynové chromatografii a jeho práce publikované v roce 1968 patřily mezi nejcitovanější publikace ÚIACH v té době. V lednu 1968 odjel na studijní stáž do Švédska, aniž by tušil, že tento odchod bude pro něj trvalý. Tam později získal místo výzkumného asistenta na univerzitě ve Stockholmu v Laboratoři hmotnostní spektrometrie. Koncem roku 1969 odešel na postdoktorální pobyt na University of Houston v Texasu. Pod vedením A. Zlatkise pokračoval ve vývoji nových kapilárních kolon a metod hmotnostní spektrometrie s cílem použít je při biochemických analýzách s vysokou citlivostí. V roce 1971 začal působit na Indiana University, kde se stal docentem (1974) a následně profesorem chemie (1978). V průběhu 70. let založil na této univerzitě středisko výzkumu v oblasti separačních metod, kapalinové chromatografie a bioanalytické chemie. Jeho skupina se stala známou v oblasti miniaturizace analytických přístrojů, v této oblasti spolupracoval s NASA při vývoji zařízení ověřujícího existenci života na Marsu v rámci projektu Viking (1975). „Šlo o chromatografickou kolonu, kterou jsem vlastníma rukama dal dohromady. Celý přístroj byl v podstatě maličký kufřík,“ vysvětlil prof. Novotný.

Věnoval se rovněž výzkumu v oblasti glykovědy a výzkumu savčích feromonů. Za svou činnost získal četná uznání, pozvání na konference i množství medailí, řádů, cen a čestných doktorátů, včetně tří cen Americké chemické společnosti. Je autorem více než 500 vědeckých publikací, jeho h-index je 56. Je jedním z nejvíce citovaných vědců českého původu.

Jeho laboratoří prošlo mnoho (od roku 1985 více než 20) českých studentů a stážistů (např. doc. RNDr. Michal Roth, CSc., RNDr. Josef Chmelík, CSc., ÚIACH, prof. RNDr. Zdeněk Glatz, CSc.,

PřF MU Brno, doc. RNDr. Ivan Jelínek, CSc., PřF UK Praha). Nadále spolupracuje s českými vědci a ústavy, od listopadu 2013 je na částečný úvazek zaměstnán v RECAMO (Regional Centre for Applied Molecular Oncology – Masarykův onkologický ústav v Brně). V České republice často přednáší, od r. 2004 je čestným členem Učené společnosti ČR.